

PWYLLGOR SGRIWTINI PARTNERIAETH AC ADFYWIO

Cofnodion y cyfarfod rhithwir a gynhaliwyd ar 18 Ionawr 2022

- PRESENNOL:** Y Cynghorydd Gwilym O Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Glyn Haynes (Is-gadeirydd)
- Y Cyngorwyr T LI Hughes MBE, K P Hughes, Vaughan Hughes,
R LI Jones, Alun Roberts, Dafydd Roberts a Margaret M Roberts.
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol (eitem 4),
Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc (eitem 4),
Rheolwr Gwasanaeth Diogelu ac Ansawdd (AH) (eitem 4),
Uwch Reolwr – Lles (GMH) (eitem 4),
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol (RJ),
Rheolwr Craffu,
Swyddog Pwyllgor (MEH).
- YMDDIHEURIADAU:** Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig Rufeinig).
- Cyfarwyddwr Swyddogaeth Dros Dro (Busnes y
Cyngor)/Swyddog Monitro.
- HEFYD YN
BRESENNOL:** Arweinydd y Cyngor – Y Cynghorydd Llinos M Huws (eitem 4),
Y Cynghorydd R Meirion Jones – Deilydd Portffolio – Addysg,
Llyfrgelloedd, Diwylliant a Phobl Ifanc,
Y Cynghorydd Alun Mummery – Deilydd Portffolio – Tai a
Chefnogi Cymunedau,
Y Cynghorydd Dafydd R Thomas – Deilydd Portffolio –
Corfforaethol.
- Ms Daron Owens – Swyddog Gweithredu a Phrosiectau (eitem
5).

Llongyfarchodd y Cadeirydd Mr Dylan Williams ar ei benodiad yn Brif Weithredwr a dymunodd yn dda iddo.

1 YMDDIHEURIADAU

Fel y ndowyd uchod.

2 DATGAN DIDDORDEB

Ni dderbyniwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

COFNODION

Cadarnhawyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 9 Tachwedd, 2021 yn gywir.

4 TREFNIADAU DIOGELU CORFFORAETHOL

Cyflwynwyd – adroddiad gan Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol mewn perthynas â throsolwg o waith y Bwrdd Diogelu Corfforaethol.

Dywedodd Arweinydd y Cyngor mai cyfrifoldeb holl wasanaethau'r Cyngor yw Diogelu Corfforaethol. Er mwyn cefnogi'r gwaith o weithredu'r Cynllun Gweithredu Diogelu, sefydlwyd Bwrdd Diogelu Corfforaethol Gweithredol gyda phencampwyr diogelu yn dod o'r holl wasanaethau'r Cyngor. Dywedodd hefyd mai adroddiad yw hwn i roi sicrwydd i'r Aelodau Etholedig o effeithiolrwydd trefniadau diogelu'r Cyngor.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol fod yr Awdurdod wedi sefydlu Byrddau Diogelu Corfforaethol Strategol a Gweithredol sydd ag agenda cadarn ar waith sy'n cynnwys data pwysig sy'n cael ei rannu â'r Byrddau. Roedd yn derbyn bod yr adroddiad yn cynnwys gwybodaeth helaeth a bod angen crynhoi'r wybodaeth yn yr adroddiad nesaf i'r Pwyllgor hwn. Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol ymhellach fod trefniadau partneriaeth a llywodraethu eraill ar waith megis Byrddau Diogelu Rhanbarthol Gogledd Cymru ar gyfer Plant ac Oedolion, ar gyfer ymdrin â materion diogelu arbenigol. Mae gan y Cyngor ddyletswydd i gyfrannu at weithredu'r Byrddau hyn ar lefel ranbarthol. Mae Bwrdd Herio (CONTEST) Rhanbarthol a'r Dirprwy Brif Weithredwr, Mr Dylan Williams yw cynrychiolydd yr Awdurdod hwn. Partneriaeth Diogelu Cymunedol Gwynedd a Môn sy'n gyfrifol am oruchwylio rhaglenni Atal (PREVENT) o fewn gwasanaethau'r bartneriaeth. Y Bwrdd Rhanbarthol ar gyfer Bregusrwydd a Cham-fanteisio sy'n goruchwylio materion Trais yn erbyn Merched, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol ac mae'r Rheolwr Gwasanaeth Diogelu ac Ansawdd yn cynrychioli'r Awdurdod hwn ar y bwrdd hwn.

Ystyriodd y Pwyllgor yr adroddiad a gwnaeth y prif bwyntiau canlynol:-

- Codwyd cwestiynau ynghylch a yw'r sefydliadau partner yn cytuno ynghylch y blaenoriaethau gyda'r trefniadau diogelu ac a ydynt yn rhannu gwybodaeth. Cyfeiriodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol at Gam-drin Domestig a nododd fod Heddlu Gogledd Cymru yn rhannu gwybodaeth rhwng sefydliadau partner ar draws Gogledd Cymru; mae hyn yn caniatáu i wersi gael eu dysgu os bydd meysydd penodol yn gweld cynnydd yn ffigurau Cam-drin Domestig ac i fynd i'r afael â'r mater a rhoi gwasanaethau yn eu lle i ddelio â'r mater. Gwerthusir ar sail amlasiantaethol a chynhelir trafodaethau hefyd o fewn y Bwrdd Bregusrwydd a Cham-fanteisio o ran Cam-drin Domestig. Nododd fod gan yr Awdurdod hwn wasanaeth 'un drws ffrynt' mewn perthynas ag atgyfeiriadau cam-drin domestig sy'n ymdrin ag achosion cam-drin domestig lefel isel hyd at lefel uchel; ymdrinnir ag achosion mewn ymyriad cynnar i atal

problemau posibl rhag cyrraedd lefel uchel o gam-drin a hefyd o ran rhoi plant mewn gofal os bydd y sefyllfa'n gwaethygu. Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd fod gan yr Awdurdod hwn weithwyr sy'n delio'n benodol â theuluoedd lle mae cam-drin domestig yn digwydd a bod perthynas waith dda hefyd gyda Gorwel sy'n rhoi cymorth i bobl sy'n dioddef cam-drin domestig neu gymorth i bobl sydd mewn perygl o golli eu cartrefi ac atal digartrefedd;

- Codwyd cwestiynau ynghylch a oes angen blaenoriaethu unrhyw wasanaeth o fewn y Cynllun Gweithredu Diogelu Corfforaethol. Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol fod gwersi wedi'u dysgu o ran y pandemig a bod angen canolbwyntio a blaenoriaethu'r gwasanaethau sy'n cael eu harwain gan y galw yr effeithiwyd arnynt gan y pandemig. Dywedodd y gallai blaenoriaethau o fewn y Cynllun Gweithredu blaenrol fod wedi bod yn rhy uchelgeisiol gan y bydd angen adolygu trefniadau diogelu'n barhaus er mwyn mynd i'r afael â ffactorau a fydd yn codi wrth i anghenion pobl newid;
- Codwyd cwestiynau ynghylch a yw pob gwasanaeth yn blaenoriaethu hyfforddiant staff. Cyfeiriwyd at y data yn yr adroddiad mewn perthynas â'r gwasanaeth addysg gyda 52% yn cael hyfforddiant ar seiberddiogelwch. Mewn ymateb, dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol, pan fydd staff yn gallu dychwelyd i Swyddfeydd y Cyngor, y gobaith yw y gellir cynnull y sesiwn hyfforddi mewn grŵp a all ganolbwyntio ar ddiogelu. Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc fod y Gwasanaeth Addysg yn gweithio'n agos gyda'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol o ran diogelu ond bod gan ysgolion strwythur ar waith hefyd o ran diogelu. Nododd fod diogelu yn flaenoriaeth o fewn ymweliadau Estyn ag ysgolion i sicrhau bod strwythurau diogelu ar waith i amddiffyn y plant a'r bobl ifanc;
- Cyfeiriwyd at arolygiad AGC o'r Gwasanaethau Oedolion a Phlant a Theuluoedd ym mis Mehefin 2021. Derbyniwyd sylwadau ynglŷn â'r materion recriwtio Cenedlaethol ac yn benodol o fewn y Gwasanaethau i Oedolion ar Ynys Môn. Codwyd cwestiynau ynghylch a yw problemau recriwtio'n parhau ac a yw'n ffactor risg i'r gwasanaeth. Dywedodd y Cadeirydd fod problemau recriwtio o fewn y Sector Gofal wedi bod yn broblem ers nifer o flynyddoedd a holodd a oedd cyflog y swyddi hyn yn ffactor wrth geisio denu pobl ifanc i wneud cais am swyddi o'r fath. Mewn ymateb, dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol nad yw cyflog ar gyfer swyddi o'r fath bob amser yn broblem wrth recriwtio ar gyfer staff. Nododd ei bod yn gofyn am weithwyr cymorth gofalgar sy'n gallu rhoi cymorth a gofal personol i bobl sy'n agored i niwed a all fod yn heriol ar adegau. Dywedodd hefyd fod rhoi amodau gwaith da hefyd yn ffactor pwysig wrth recriwtio staff gofal; mae'r Awdurdod wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth â Choleg Menai i gynnig profiad gwaith o fewn Cartrefi Gofal;
- Codwyd cwestiynau ynglŷn â'r dirywiad yn yr asesiadau risg yn y Gwasanaethau Plant ac Oedolion. Eglurodd y Rheolwr Gwasanaeth Diogelu ac Ansawdd fod hyn yn ymwneud ag ymarfer hunan-sicrwydd nid â dirywiad mewn cynnal asesiadau risg er mwyn sicrhau gweithlu diogel. Eglurodd y Rheolwr Gwasanaeth Diogelu ac Ansawdd y dylai pob gwasanaeth gael proses ar gyfer cynnal asesiadau risg os oedd problem neu bryder mewn perthynas ag aelod o staff. Mae angen i wasanaethau hefyd fod â phrosesau ar waith i sicrhau eu bod yn cydymffurfio â Pholisi Diogelu Corfforaethol yr Awdurdod Lleol. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Gweithredu hefyd yn cynnwys dau weithgaredd sicrwydd y flwyddyn i'w cynnal gan bob gwasanaeth a'u hadrodd ar sail gorfforaethol.

Roedd y cynllun presennol yn cynnwys gweithgaredd sicrwydd i asesu risg gweithwyr mewn rhai sefyllfaoedd. Y sicrwydd hwn na chafodd ei gwblhau o fewn yr amserlen arfaethedig.

PENDERFYNWYD nodi'r trefniadau sydd yn eu lle, yn ogystal â'r meysydd y mae'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol Strategol yn canolbwyntio arnynt i sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni'r dyletswyddau statudol yn y maes hwn.

GWEITHREDU : Fel y nodwyd uchod.

5 ADRODDIAD BLYNYDDOL - PARTNERIAETH DIOGELWCH CYMUNEDOL GWYNEDD AND YNYS MÔN

Cyflwynwyd – Adroddiad Blynyddol y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Gwynedd ac Ynys Môn.

Dywedodd Deilydd y Portffolio – Tai a Chefnogi Cymunedau ei fod yn falch bod presenoldeb yn y cyfarfod wedi gwella ers cynnal cyfarfodydd rhithwir a bod trafodaethau manwl wedi'u cynnal o fewn y Pwyllgorau.

Cyfeiriodd y Cadeirydd fod dyletswydd statudol ar Awdurdodau Lleol yn unol â Deddf Trosedd ac Anhrefn 1998, a diwygiadau dilynol yn sgil Deddf yr Heddlu a Chyfiawnder Troseddol 2002 a 2006, i weithio mewn partneriaeth â'r Heddlu, y Gwasanaeth Iechyd, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Tân ac Achub, i fynd i'r afael â'r agenda diogelwch cymunedol lleol.

Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol bellach wedi bod yn eu lle ers 22 mlynedd, yn fwyaf diweddar, fel partneriaeth sirol ar y cyd rhwng Gwynedd ac Ynys Môn. Nododd mai dyma'r meysydd cyfrifoldeb o hyd:-

- Trosedd ac Anhrefn;
- Camddefnyddio Sylweddau;
- Lleihau aildroseddu;
- Cynnal asesiad strategol i nodi blaenoriaethau (gwaith sydd bellach yn cael ei wneud yn rhanbarthol);
- Rhoi cynlluniau ar waith i ddelio â'r blaenoriaethau hyn (mae cynllun bellach yn bodoli ar sail ranbarthol a lleol)

Mae gweithio rhwng partneriaid yn hanfodol i ddiogelwch cymunedol ac mae wedi galluogi'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol i rannu data ac arfer da. Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr ymhellach fod y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn parhau i ganolbwyntio ar Gam-drin Domestig. Cytunodd partneriaid, yn ogystal â'r cyfarfodydd rhithwir misol MARACs (Cynhadledd Asesu Risg Amlasiantaethol) y byddai cyfarfodydd rhithwir wythnosol hefyd yn cael eu cynnal, er mwyn gallu delio â'r ffactorau risg uwch yn gyflym. Mae'r Bartneriaeth hefyd wedi cyfrannu at y Cynllun Atal sy'n gynllun i atal pobl rhag cael eu denu i derfysgaeth. Lansiodd Strategaeth Lleihau Niwed Alcohol Gogledd Cymru ym mis Mawrth 2020 ac mae'r

Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol wedi cefnogi'r gwaith o gyflawni'r strategaeth yn Ynys Môn drwy fynychu'r cyfarfodydd rhanbarthol a diweddarau blaenoriaethau a champau gweithredu perthnasol wrth iddynt godi. Mae Seiberdroseddu hefyd wedi cynyddu yn sgil gweithgareddau rhithwir a darparwyd hyfforddiant gan Heddlu Gogledd Cymru gan fod twyll wedi'i nodi gan y Bartneriaeth.

Dywedodd Ms Daron Owens, y Swyddog Gweithredu a Phrosiectau fod y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol wedi wynebu llawer o newidiadau dros y blynyddoedd a rhai o'r prif newidiadau yw colli grantiau lleol a cholli cydlynwyr lleol; fodd bynnag, mae'r Bartneriaeth yn canolbwyntio ar gynnal aelodaeth agos a phwrpasol o'r grwpiau rhanbarthol, ac y mae'n hyderus fod anghenion lleol yn rhan annatod o'r holl gynlluniau a gweithgarwch rhanbarthol. Dywedodd hefyd fod y Bartneriaeth yn gweithio ar sail Cynllun Blynyddol a bod saith blaenoriaeth wedi'u nodi gan Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Nodir y rhain yn yr adroddiad. Mae'r blaenoriaethau hyn yn seiliedig ar asesiad strategol rhanbarthol, Cynllun Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu a'r Cynllun Cymunedau Diogelach rhanbarthol. Mae'r Heddlu'n edrych ar ffigurau troseddu yn gyson, ac yn adolygu'r holl newidiadau ar sail rhanbarthol a lleol. Yna bydd ardaloedd problemus yn cael eu hadolygu gyda chynlluniau Plismona yn cael eu rhoi ar waith i fynd i'r afael â'r materion. Mae'r Bartneriaeth yn derbyn data ar lefelau troseddu bob chwarter. Cafodd y data troseddau diweddaraf ar gyfer Ynys Môn ar gyfer Mis Ionawr 2022 ei gynnwys yn yr adroddiad i'r Pwyllgor. Yn ystod rhan gyntaf y llynedd, oherwydd sefyllfa'r cyfyngiadau symud, bu gostyngiad yn nifer yr holl droseddau a adroddwyd i'r Heddlu. Fodd bynnag, mae ffigurau Cam-drin Domestig wedi codi ar draws ardal Heddlu Gogledd Cymru ac ystyrir yr achosion hyn drwy MARAC fel y nodwyd yn flaenorol gan y Dirprwy Brif Weithredwr. Mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yn Ynys Môn hefyd wedi cynyddu yn hanner cyntaf 2021/22, a hefyd ar draws Gogledd Cymru. Mae cynnydd drwy'r wlad mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol sy'n gysylltiedig â phobl ifanc ers diwedd cyfnod y cyfyngiadau symud a chynnydd tebyg wedi'i nodi yn y grwpiau gorchwyl aml-asiantaeth ymddygiad gwrthgymdeithasol misol ledled Gogledd Cymru. Dywedodd y Swyddog Gweithredu a Phrosiectau ymhellach fod rhai o'r gweithgareddau yng Nghynllun 2020/21 heb eu cyflawni oherwydd y pandemig a bod hyn wedi arwain at fethu â chyflawni'n llawn 5 o'r 28 o gamau gweithredu ar ddiwedd y flwyddyn.

Ystyriodd y Pwyllgor yr adroddiad a gwnaeth y prif bwyntiau canlynol:-

- Codwyd cwestiynau ynghylch a yw colli grantiau wedi effeithio ar effeithlonrwydd y Bwrdd Diogelwch Cymunedol. Mewn ymateb, dywedodd y Swyddog Gweithredu a Phrosiectau nad yw colli grantiau wedi cael effaith sylweddol ar weithgareddau'r Bwrdd gan fod y dyraniad ariannol bellach wedi'i roi'n rhanbarthol;
- Cyfeiriwyd at y ffaith bod y Bartneriaeth yn gweithio ar sail Cynllun Blynyddol ac mae ganddi saith blaenoriaeth a nodwyd gan Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Codwyd y cwestiwn a yw'r Bwrdd yn adolygu ei flaenoriaethau ac yn enwedig yn ystod y pandemig lle bu cynnydd mewn Cam-drin Domestig. Mewn ymateb, dywedodd y Swyddog Gweithredu a Phrosiectau fod blaenoriaethau'r Bwrdd yn cael eu llywio gan yr Adolygiad Strategol gan Heddlu Gogledd Cymru a Bwrdd Rhanbarthol Gogledd Cymru Mwy Diogel, PCB a'r Cynllun Trechu Troseddu gan Lywodraeth Cymru;

- Codwyd cwestiynau ynghylch i ba raddau y mae'r sefydliadau partner o fewn y Bwrdd yn cytuno o ran y blaenoriaethau sy'n seiliedig ar y broses asesu anghenion lleol ac a oes materion eraill y mae angen eu blaenoriaethu. Mewn ymateb, dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr ei fod yn credu bod y sefydliadau partner yn cytuno â'r blaenoriaethau a nodwyd gan fod y data strategol yn cael ei lywio gan y blaenoriaethau hyn. Nododd fod sefydliadau partner yn canolbwyntio ar weithio mewn partneriaeth ac nad oes unrhyw newidiadau yn digwydd i'r blaenoriaethau yn ystod y flwyddyn gyfredol. Fodd bynnag, gall y ffocws a'r gweithgareddau newid os yw data'n dangos yr angen i flaenoriaethu cynnydd penodol mewn trosedd benodol mewn cymunedau;
- Codwyd cwestiynau ynglŷn â'r sefyllfa o ran problemau llinellau sirol yn y Sir mewn cymunedau lleol. Mewn ymateb, dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr fod Heddlu Gogledd Cymru yn gweithio i leihau problemau'n ymwneud â llinellau Sirol a bu cryn lwyddiant yn ddiweddar i ddelio â phroblem masnachu cyffuriau. Nododd, yng nghyfarfod diweddar y Bwrdd Diogelwch Cymunedol, adroddwyd nad oes unrhyw ymgyrch masnachu mewn cyffuriau ar yr Ynys ar hyn o bryd sydd i'w chroesawu.

Mae'r Dirprwy Brif Weithredwr yn dymuno nodi, er bod y ffigurau data yn yr adroddiad yn goch ar hyn o bryd, rhaid sylweddoli fodd bynnag, bod angen cymharu'r data mewn perthynas â ffigurau data 2019 'fesul blwyddyn' oherwydd y cyfyngiadau symud yn sgil y pandemig a bydd pobl yn dychwelyd i'w patrwm arferol o weithio a chymdeithasu. Cyfeiriodd hefyd y dylai ffigurau data gael eu gwerthuso yn ôl ffigurau poblogaeth yn yr haf a'r gaeaf ar yr Ynys oherwydd y mewnllifiad o ymwelwyr.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad a chefnogi blaenoriaethau a chyfeiriad gwaith y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn y dyfodol.

GWEITHREDU: Fel y nodwyd uchod.

6 BLAEN RAGLEN WAITH

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Rheolwr Sgriwtini.

Dywedodd y Rheolwr Sgriwtini fod y Cadeirydd wedi cytuno y bydd y cyfarfod y bwriedir ei gynnull ar 8 Chwefror, 2022 yn cael ei ganslo oherwydd nad oes eitemau i'w trafod.

PENDERFYNWYD:-

- **Cytuno ar y fersiwn gyfredol o'r flaen raglen waith ar gyfer 2021/2022;**
- **Nodi'r cynnydd hyd yma o ran gweithredu'r flaen raglen waith.**

Daeth y cyfarfod i ben yn 3.30 pm

**Y CYNGHORYDD GWILYM O JONES
CADEIRYDD**